

"דרך חייך"

מיזם חינוכי לזכרם של בני ראשון לציון שנפלו
במערכות ישראל

בית יד לבנים
ראשון לציון
שרה אשר- מנהלת אגף פורשת ישראל ובית יד לבנים
אחראית המיזם: עור אבן דגן- רכזת משפחות,
חינוך והנצחה

רב"ט

מנחם נימקובסקי

נולד ביום כ"ו בתמוז תר"ץ (22.7.1930)

נפל ביום ו' באייר תש"ח (15.05.1948)

במלחמת העצמאות

בן 18 בנופלו

ילדותו

מנחם, בकिנוי מנחליה, נולד
בחיפה להורים זינה וזלמן. הוא
היה אח בכור לתאומים משה
ויהונתן. בילדותו, עבר לגור בעיר
ראשון לציון עם הוריו.

(מנחם עם אחיו הקטנים משה ויהונתן)

ילדותו

בראשון לציון סיים את לימודיו בבית-הספר
היסודי העממי בהצטיינות ועבר לבית-הספר
החקלאי "מקוה ישראל".

בית ספר העממי
ב' תש"א-תש"ב
(שמונה שנות לימוד)

הועד הלאומי לבגרות ישראל בארץ ישראל
הועד המנהל למערכת החינוך
מחלקת החינוך

תעודת-גמר

מס' 20/584

התלמיד: אברהם בן ציון
אשר נולד בחודש מרץ שנת תר"ץ נכנס
לבית-הספר מקוה ישראל למחלקת החינוך וגמר את
חוק הלימודים של בית ספר עממי בשנת תש"ב
ועפ"י החלטת המועצה הפדגוגית נתנה לו תעודת גמר זו.

המורים:

המנהל
אברהם בן ציון

השני התלמיד בלימודים רשומים בגליון הציונים המצורף

חברת כל ישראל חברים

בית הספר החקלאי מקוה ישראל
(נוסח כנסת תר"כ)

תעודת-גמר

שם: _____ מס' תעודת: _____

ב' תר"כ. ל' _____ שנת הלימוד: _____

מס' _____ שם: _____

לימודי: _____

1. חקלאות	2. חקלאות	3. חקלאות	4. חקלאות
5. חקלאות	6. חקלאות	7. חקלאות	8. חקלאות
9. חקלאות	10. חקלאות	11. חקלאות	12. חקלאות
13. חקלאות	14. חקלאות	15. חקלאות	16. חקלאות
17. חקלאות	18. חקלאות	19. חקלאות	20. חקלאות
21. חקלאות	22. חקלאות	23. חקלאות	24. חקלאות
25. חקלאות	26. חקלאות	27. חקלאות	28. חקלאות
29. חקלאות	30. חקלאות	31. חקלאות	32. חקלאות
33. חקלאות	34. חקלאות	35. חקלאות	36. חקלאות
37. חקלאות	38. חקלאות	39. חקלאות	40. חקלאות
41. חקלאות	42. חקלאות	43. חקלאות	44. חקלאות
45. חקלאות	46. חקלאות	47. חקלאות	48. חקלאות
49. חקלאות	50. חקלאות	51. חקלאות	52. חקלאות
53. חקלאות	54. חקלאות	55. חקלאות	56. חקלאות
57. חקלאות	58. חקלאות	59. חקלאות	60. חקלאות
61. חקלאות	62. חקלאות	63. חקלאות	64. חקלאות
65. חקלאות	66. חקלאות	67. חקלאות	68. חקלאות
69. חקלאות	70. חקלאות	71. חקלאות	72. חקלאות
73. חקלאות	74. חקלאות	75. חקלאות	76. חקלאות
77. חקלאות	78. חקלאות	79. חקלאות	80. חקלאות
81. חקלאות	82. חקלאות	83. חקלאות	84. חקלאות
85. חקלאות	86. חקלאות	87. חקלאות	88. חקלאות
89. חקלאות	90. חקלאות	91. חקלאות	92. חקלאות
93. חקלאות	94. חקלאות	95. חקלאות	96. חקלאות
97. חקלאות	98. חקלאות	99. חקלאות	100. חקלאות

נעוריו

מנחם החליט קודם כל למלא את שתי שנות השירות בהכשרה מגויסת כדי לצאת אחר-כך עם חבריו להכשרה להתיישבות. לשם כך הצטרף לקבוצה של חברי "הנוער העובד" שקיבלה הכשרתה בקבוצת רמת יוחנן.

השירות הצבאי

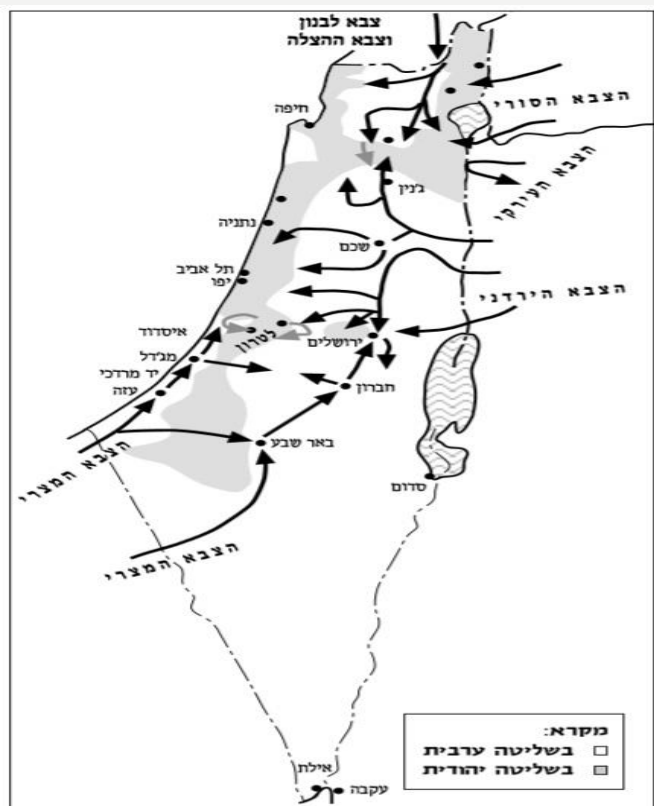
מנחם התגייס לפלמ"ח ושירת בחטיבת "יפתח" לגדוד הראשון. במלחמת העצמאות הוא השתתף בקרבות בגליל המערבי כמפקד כיתה וכמקלען.

נפילתם של חבריו השפיעה עליו ושאז החל לכתוב סיפור: "מה סיפר הצל מיריעת האוהל", בצורת בלדה אך הספיק לכתוב 1743 מלים ולא סיים. תחילת הבלדה היא: "עלם ועלמה ידעתי, עלם ועלמה טובים; איש את רעהו אהבו, בכל זאת היו עצובים..."

מלחמת העצמאות

החלה ב- 30 בנובמבר 1947 ונמשכה עד ה- 20 ביולי 1949. לישראל היה מעט מאוד משאבים לעומת צבאות ערב, אבל במידה והיישוב היהודי היה מפסיד את המלחמה, הקמת המדינה שלנו הייתה עומדת בספק, היישוב היהודי ניצל את יתרונותיו והיה נחוש ולבסוף ניצחנו ואף יצאנו ברווח מבחינה טריטוריאלית.

צירי תקיפה של צבאות הערבים במאי 1948
המפה מתוך הספר: מדינה קמה בשערה: מלחמת העצמאות
בזירת הדרום והנגב

(מפת ארץ ישראל בזמן מלחמת העצמאות)

(סמלה של חטיבת "יפתח")

חטיבת "יפתח"

חטיבת פלמ"ח שהוקמה בגליל בעיצומה של מלחמת העצמאות, בסוף מאי 1948. החטיבה, שאחרי פירוק הפלמ"ח השתלבה בצה"ל, לחמה בכל מלחמות ישראל ועברה גלגולים רבים, עד פירוקה בשנת 2014.

מבצע "יפתח"

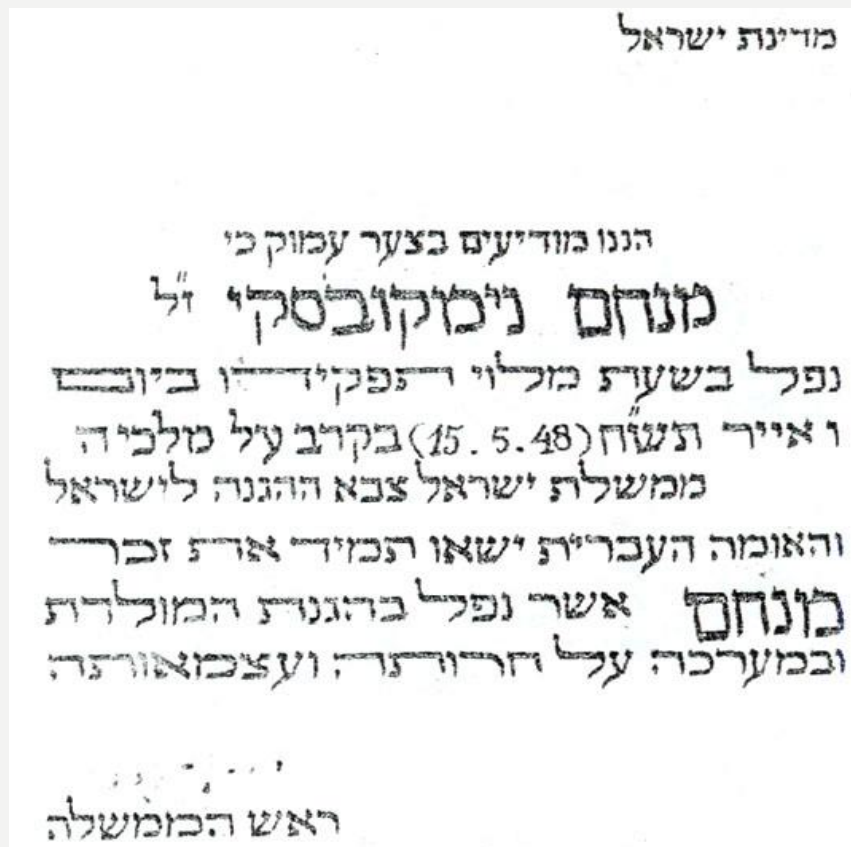
ארגון ה"הגנה" יזם מבצע להגנת הגליל וטיהורו מהאויב, אך הוא נאלץ להסוות את הכנותיו ולהשקות את ביצועו, כל עוד נמצאו הבריטים בגליל. כאשר נודע כי הבריטים עומדים לפנות את האזור, הוחלט להיערך ולנקוט יוזמה מהירה, כדי לנסות להקדים את הערבים בתפיסת נקודות המפתח.

(גדודו של מנחם ז"ל מתפסים על רכס הרי נפתלי בדרך לקרב מלכיה הראשון)

נפילתו

לקראת הפלישה הצפויה מלבנון תפסו
כוחות "יפתח" בליל 14-15 במאי את
קדש ומלכיה כדי לחסום ציר
התקדמות זה. למחרת תקף האויב
בעוצמה רבה והכוח נאלץ לסגת.
בקרב זה נפל, ביום ו' באייר תש"ח
(15.5.1948).

הנצחתו באנדרטאות

(אנדרטה לבנים חברי ההכשרה והפלמ"ח
שנפלו במלחמת העצמאות יזרעאל)

(אנדרטה לזכר לוחמי פלמ"ח בקיבוץ מלכיה שנפלו בקרב
הראשון באזור מלכיה)

(אתר הנצחה לנופלים מיישובי המועצה האזורית הגלבוע עין
חרוד מאוחד)

הנצחתו באנדרטאות

(אנדרטה לנופלים מיישובי בקעת בית שאן עמק
המעיינות (מועצה אזורית))

(שדרת תמרים לזכר לוחמי חטיבת יפתח שנפלו במלכיה
במלחמת העצמאות מעוז חיים)

(אנדרטה לזכר בני העיר שנפלו במערכות ישראל ראשון
לציון)

הנצחתו באנדרטאות

גבעת יזרעאל - אנדרטה לזכר
22 נופלים: "לבנים חברי
ההכשרה והפלמ"ח, שנפלו
במלחמת השחרור בשלוחת
זרעין, במבואות חיפה, בהרי
הגליל ובערבות הנגב" - בהם
הנופלים בקרב זרעין.

(ניתן לראות את שמו של מנחם ז"ל בטור השמאלי באמצע)

הקדשות לזכרו

לזכרו - מאביו

כן, בני היקר, כל דאגותיך ורצונך נתמלאו, המדינה העברית עובדה, חיי עם ישראל נמצאים בידיך הוא ולא בידי זרים, אתה נפלת בקרב עם האויב האכזר פנים אל פנים, אבל אתה ניצחת, כי רק הודות לך ולחבריך שעמדתם בגבורה ובאומץ יוצא מהכלל נגד האויב שהיו לו יותר חיילים וציוד חדיש משאצלנו - נשארנו בחיים ואפשרתם לנו להקים את המדינה העברית ולהיות לעם עצמאי. אסון גדול לנו וכאב לב, כי צעיר מדי היית כשנקפצו חייך, הרבה מאוד סבלת בעד כולנו ולא זכית לראות במו עיניך את פרי עמלך. ככה רוצה הגורל... אני גאה בך, כי לא עזבת את המערכה עד הרגע האחרון, כגבור נלחמת, שמך יחרת באותיות של דם ואש בלב כל יהודי וביחוד בלבנו אנו. לנצח תהיה שמור אתה.

יהי זכרך ברוך.

ביבליוגרפיה

- אתר יזכור אתר יזכור מנחם נימקובסקי ז"ל.
- אתר יד לבנים בית יד לבנים מנחם נימקובסקי ז"ל
- מוזיאון הפלמ"ח מוזיאון הפלמח מנחם נימקובסקי ז"ל.
- ויקיפדיה מבצע "יפתח" חטיבת "יפתח" מלחמת העצמאות.

בנימה אישית...

גיא- היה לי הכבוד להנציח במיצג ההנצחה הזה את מנחם נימקובסקי ז"ל, גיבור ישראל שהגן בגופו ואף שילם בחייו על קיבוץ מלכיה ועל מדינת ישראל. בנופלו היה בן 18 בלבד וזה מראה את אהבתו האמיתית לארץ ישראל ושהיה עושה הכל רק כדי לשמור על חיי אדם בארץ ישראל. עבודה זו העשירה את הידע שלי גם על מלחמת העצמאות וגם על מנחם נימקובסקי ז"ל, כבוד גדול להכין עבודה כזאת חשובה לערכיה של מדינת ישראל, בהנצחת חייל שנפל למען המולדת זו שליחות חובה ואני מאוד מעריך ומודה לו על שירותו בצבא ההגנה לישראל, במיוחד כי אני רוצה לשרת שירות חשוב ומשמעותי בצה"ל, במהלך הכנת העבודה נתקלנו בקשיים במציאת תמונות ומציאת זמן לביצוע העבודה אבל לבסוף התגברנו על הקשיים ולכבוד הוא לנו להכין אותה.

בנימה אישית...

אילאי- בהכנת המצגת עלו רגשות כעס ועצב שהוא היה בן 18 בלבד. הוא דוגמא בעיניי לציונות וחלוציות, צריך להזכירו ולשמר את זכרוננו כי בזכותו, ובזכות רבים כמוהו, יש לנו מדינה. מנחם הוא דוגמה ללוחם האידיאלי בעיני, מצגת הנצחה זו עזרה לי להכיר את מלחמה ואנשיה בדרך שונה ומנקודת מבט שונה. למרות הקשיים כמו חוסר המידע ותמונות, הצלחנו להתגבר ולהנציחו.

מגישים : גיא יוסף דורון ואילאי יצחק עוזון
י"א 2, מקיף ו' ע"ש יגאל אלון
בהדרכת : צור כבשנה ברטל וגילת פט
יוני, 2023

יהי זכרו
ברוך!

